

TISKOVÁ ZPRÁVA

Demografové z VŠE vydávají unikátní publikaci „20 let samostatnosti z pohledu demografie ČR, SR a ČSR“

Nová publikace mapuje vývoj demografického chování obyvatel České republiky a Slovenské republiky od jejich vydělení z jednoho společného státu až po současnost. Publikaci připravila Vysoká škola ekonomická v Praze (VŠE) společně s Institutem informatiky a statistiky v Bratislavě (INFOSTAT). Vychází právě v těchto dnech a je určena široké veřejnosti.

Praha 21. května 2014

Slovensku se za posledních dvacet let nepodařilo dohnat Českou republiku v délce života. Zatímco střední délka života mužů v ČR vzrostla z 68,5 na 75 let a u žen ze 76 na 81 let, na Slovensku roste střední délka života pomaleji. V současné době je u žen zhruba o 1,5 roku, u mužů dokonce o 2,5 roku nižší než v ČR. Slováci naopak s Čechy srovnali skóre v nízké porodnosti. V obou zemích se jedné ženě rodí v průměru 1,45 dětí. Ještě v roce 1992 byla úroveň úhrnné plodnosti na Slovensku 2 děti, zatímco v ČR pouze 1,7 dítěte na jednu ženu.

Tyto a mnohá další srovnání se na veřejnost dostávají až nyní a to prostřednictvím unikátní publikace **20 let samostatnosti z pohledu demografie ČR, SR a ČSR**, kterou v těchto dnech vydala VŠE společně s INFOSTATEM. Od roku 1993, kdy skončila téměř 75letá existence společného státu Čechů a Slováků totiž přestaly být v ČR běžně publikovány údaje o demografickém vývoji obyvatelstva Slovenské republiky. Přitom by bylo zajímavé sledovat, nakolik ovlivnily politické, ekonomické i společenské změny po roce 1989 demografický vývoj v obou republikách bývalého Československa, zda dochází k přibližování se demografického chování obou populací či zda se naopak demografický vývoj obou těchto zemí stále více liší. Populační vývoj České republiky i Slovenska prochází od počátku 90. let minulého století výraznými změnami, které jsou způsobeny celkovou proměnou společnosti nejen v České republice a na Slovensku, ale i v okolních zemích. „*Demografické chování populace je ovlivněno společenským a ekonomickým vývojem a naopak demografická struktura populace zpětně ovlivňuje ekonomický vývoj. Obě vyspělé společnosti Čechů a Slováků v současné době čelí výzvě spojené s pokračujícím stárnutím populace,*“ říká Jitka Langhamrová z Vysoké školy ekonomické.

20 let samostatnosti z pohledu demografie ČR, SR a ČSR je první společná publikace VŠE a INFOSTATU. Autorsky se na jejím vzniku podíleli pracovníci katedry demografie fakulty informatiky statistiky VŠE a pracovníci Výzkumného demografického centra při INFOSTATU. Každému demografickému procesu (sňatečnost, rozvodovost, plodnost a porodnost, potratovost, úmrtnost, migrace, počet a přírůstek obyvatelstva, věková struktura) je věnována

TISKOVÁ ZPRÁVA

jedna kapitola rozdělená na tři části. V prvních dvou je charakterizovaný vývoj za posledních 20 let samostatně v Česku a na Slovensku. Třetí část obsahuje porovnání obou zemí a prezentuje i některé údaje za obě země dohromady, tj. za fiktivní Československo.

Vybrané údaje:

- Zatímco v roce 1992 by do manželství alespoň jednou vstoupilo v obou zemích zhruba 85 % mužů a 90 % žen, při současné nízké sňatečnosti by na Slovensku zůstalo trvale svobodných téměř 40 % mužů a přes 30 % žen, v ČR dokonce téměř polovina mužů a zhruba 40 % žen.
- Průměrný věk při prvním sňatku se v ČR u mužů zvýšil z 25 na 32 let, u žen vzrostl z 22,5 na 29,5 roku. Na Slovensku je v současné době tento věk zhruba o rok nižší.
- Doba trvání později rozvedeného manželství se v ČR zvýšila z 10 na 13 let, na Slovensku je o rok vyšší.
- Průměrný věk matky při porodu se na Slovensku zvýšil z 25 na 29 let, v ČR dokonce na 30 let.
- V roce 1992 připadalo na Slovensku na 100 ukončených těhotenství 34 umělých potratů, v ČR dokonce 41 potratů. Za uplynulých 20 let se tyto hodnoty v obou zemích snížily na 16.
- Počet zemřelých dětí do 1 roku na 1000 živě narozených poklesl v ČR z 10 na méně než 3 (tato hodnota patří k nejnižším na světě), na Slovensku z 13 na 5–6.
- V obou zemích se mírně zvýšil počet obyvatel. Zatímco na Slovensku byl hlavní příčinou tohoto růstu přirozený přírůstek (vyšší počet narozených než zemřelých), počet obyvatel ČR se zvyšoval především díky zahraniční migraci.
- V obou zemích pokračovalo stárnutí populace. Podíl dětí do 15 let v ČR poklesl z 20 na 15 %, na Slovensku se snížil z 24 % na hodnotu jen o málo vyšší než v ČR. Podíl seniorů nad 65 let v ČR vzrostl ze 13 na téměř 17 %, na Slovensku se zvýšil z 10,5 % na 13 %.

Publikace je napsaná v češtině a ve slovenštině. Vychází pouze v elektronické podobě, dostupná je na webových stránkách obou pracovišť

http://kdem.vse.cz/publikace/cr_sr.pdf,

resp.

http://www.infostat.sk/vdc/pdf/cr_sr.pdf

a v omezeném počtu je k dispozici na CD.

X X X

Vysoká škola ekonomická v Praze je největší ekonomickou univerzitou v České republice. V současnosti se zde vzdělává více než 20 tisíc studentů na šesti fakultách. Těmi jsou Fakulta financí a účetnictví, Fakulta mezinárodních vztahů, Fakulta podnikohospodářská, Fakulta informatiky a statistiky, Národohospodářská fakulta a Fakulta managementu v Jindřichově Hradci. Absolventi VŠE zastávají významné funkce v soukromém i veřejném sektoru. Nejvíce jich směřuje do různých odvětví průmyslu a služeb, obchodu, marketingu, bankovníctví, veřejné správy, účetnictví, auditu, cestovního ruchu a do oblasti informačních technologií. Čestný titul doktor honoris causa VŠE převzala řada významných českých i zahraničních ekonomů, např. nositelé Nobelovy ceny prof. Robert A. Mundell, prof. Milton Friedman či prof. Gary S. Becker. Více informací na www.vse.cz.

TISKOVÁ ZPRÁVA

Kontakt pro média

Mgr. Julie Daňková

Tisková mluvčí VŠE

tel.: 224 095 754

mobil: 731 124 440

e-mail: pr@vse.cz